



La început de toamnă, în ziua de 4 septembrie 1979, după o grea suferință, a plecat dintre noi profesoara Emilia Zaharia, colaboratoare devotată a Institutului de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” din Iași.

Născută la 26 ianuarie 1903 în Botoșani, urmează liceul în orașul natal, după care se înscrie la Facultatea de Litere-Filozofie din Iași, dîndu-și licența în istorie în anul 1928.

Timp de treizeci de ani, de la pupitrul catedrei, cu chipul blînd, demn și stăpînit a îndrumat și educat generații de elevi; a fost model de conștiință profesională și pildă vie a datoriei împlinite cu prisosință. Călmul și destinderea ce o creau orele sale de istorie, însuflețirea cu care erau predate lecțiile, bunătatea și căldura su-

fletească ce o caracterizau din plin pe distinsă profesoară însuflau elevilor respect și admirație, unii din ei îmbrățișînd în mod firesc cariera didactică.

Paralel cu munca la catedră, pasiunea pentru cunoașterea trecutului strămoșesc a determinat-o pe profesoara Emilia Zaharia să-și dedice timpul liber cercetării științifice, activitate pe care a continuat-o cu aceeași dăruire și după pensionare. Acestui nobil țel, de care a fost

întotdeauna însuflețită, nu i-a preocupat nimic, nici sănătate, nici preocupări cotidiene, nici importante mijloace materiale.

Alături de soțul său, profesorul emerit Neculai Zaharia, în nenumărate cercetări de teren pe care le-au întreprins împreună, a străbătut neobosită meleagurile moldovene atât de mult îndrăgite. Rodul acestor îndelungați ani de cercetări s-a concretizat în lucrarea „Așezări din Moldova. De la paleolitic până în secolul al XVIII-lea”, amplă monografie ce însumează un volum important de informații arheologice, deosebit de utile și necesare istoriografiei noastre.

Pe lângă munca perseverentă de investigare și depistare a numeroase așezări și necropole, numele profesoarei Emilia Zaharia va fi întotdeauna asociat șantierelor arheologice de la Hlincea și Dancu — Iași, Ceahlău, Dănești-Vaslui, Lunca Ciurei, Erbiceni, Probota, Botoșani, Nichiteni, Săveni, Ștefănești, Podu Pietriș-Bîrlad etc. În calitate de responsabil de șantier sau de membru al colectivului de cercetare, Emilia Zaharia s-a remarcat printr-o deosebită minuțiozitate și răbdare, manifestată asupra celor mai mici detalii, atât în cadrul săpăturilor arheologice sistematice, cât și în analiza materialului descoperit, ceea ce a condiționat în mod cert și probitatea științifică a concluziilor istorice formulate.

Dar, fără îndoială, aportul adus cunoașterii secolelor III—IV și V, prin cercetările de la Nichiteni, Săveni, Hănești și, îndeosebi de la Botoșani — Dealul Căramidăriei, va rămâne ca o contribuție esențială a profesoarei Emilia Zaharia. Ele vor constitui multă vreme, ca dealtfel și alte cercetări ale sale, puncte de referință pentru studierea primei jumătăți a mileniului I de pe teritoriul Moldovei.

La acestea, nu putem omite nici cercetările întreprinse în unele așezări rurale medievale, între care amintim pe acelea mai recente de la Ștefănești și Hudum-Botoșani, ale căror rezultate reprezintă o contribuție la studiul satului moldovenesc în evul mediu.

Încheind cu strămoșescul „Sit tibi terra levis“, toți cei care au cunoscut-o și apreciat-o pe profesoara Emilia Zaharia îi vor păstra o pioasă amintire, cu respectul și prețuirea cuvenită aleselei calități sufletești și însemnatelor sale merite științifice.

LUCRĂRI ȘTIINȚIFICE TIPĂRITE

1. Șantierul Hlincea — Iași, *SCIV*, IV, 1953, 1—2, p. 312—334 (în colaborare).
2. Șantierul arheologic Hlincea — Iași, *SCIV*, V, 1954, 1—2, p. 233—255 (în colaborare).
3. Șantierul arheologic Hlincea — Iași (r. Iași, reg. Iași), *SCIV*, VI, 1955, 3—4, p. 697—700 (în colaborare).

4. Cercetări arheologice în oraşul Iaşi şi împrejurimi, SCŞ — Iaşi, Istorie, VII, 1956, fasc. 2, p. 1—56 (în colaborare).
5. Şantierul arheologic Bicaz (Ceahlău — Schit), *Materiale*, VI, 1959, p. 70—72 (în colaborare).
6. Sondajul din 1957 de la Spinoasa — Erbiceni (r. Tg. Frumos, reg. Iaşi), *Materiale*, VI, 1959, p. 531—539 (în colaborare).
7. Sondajul arheologic de la Botoşani — Dealul Căramidăriei, *Materiale*, VII, 1961, p. 461—471 (în colaborare).
8. Un mormint din epoca migraţiilor la Erbiceni, *ArhMold*, I, 1961, p. 211—218 (în colaborare).
9. Sondajul arheologic de la Dăneşti (r. Vaslui), *Materiale*, VIII, 1962, p. 47—63 (în colaborare).
10. Sondajele de la Spinoasa şi Erbiceni, *Materiale*, VIII, 1962, p. 35—45 (în colaborare).
11. Sondajul din neopola de la începutul epocii migraţiilor de la Pietriş (r. Birlad, reg. Iaşi), *Materiale*, VIII, 1962, p. 591—598 (în colaborare).
12. Sondajul de salvare din necropola de la Probota (r. şi reg. Iaşi), *Materiale*, VII, 1962, p. 599—608 (în colaborare).
13. Mormintul de incinerare din secolul al III-lea e.n. de la Conţeşti (r. Paşcani, reg. Iaşi), *ArhMold*, II—III, 1964, p. 491—493.
14. Tezaurul de monede imperiale romane de la Oboroceni (r. Paşcani, reg. Iaşi), *ArhMold*, V, 1967, p. 81—124 (în colaborare).
15. Contribuţii la cunoaşterea culturii materiale din secolul al V-lea e. din Moldova în lumina săpăturilor de la Botoşani *ArhMold*, VI 1969, p. 167—178 (în colaborare).
16. La diffusion géographique des établissements pré- et protohistorique de Moldavie, *Actes du VII^e Congrès International des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques*, Prague, 21—27 août 1966, Praga, 1970, p. 112—114 (în colaborare).
17. Aşezări din Moldova, De la paleolitic până în secolul al XVIII-lea, Bucureşti, 1970, 660 pag. (în colaborare).
18. Sondajul din aşezarea de la Drăguşeni „La Ocoale“, jud. Botoşani (1968), *Materiale*, X, 1973, p. 151—167 (în colaborare).
19. Contribuţii privind rezultatele unor cercetări arheologice în Cîmpia Jijiei Superioare din judeţul Botoşani, *Din trecutul judeţului Botoşani*, Botoşani, 1974, p. 135—155 (în colaborare).
20. Les nécropoles des IV^e—V^e siècles de Botoşani — Dealul Căramidăriei, *Dacia*, N.S., XIX, 1975, p. 201—236 (în colaborare).
21. Cercetări arheologice de suprafaţă în comunele Dăneşti, Rebricea şi Tăcuta (jud. Vaslui), *ACTA MOLDAVIAE MERIDIONALIS*, *Anuarul Muzeului judeţean Vaslui*, I, 1979, p. 241—268 (în colaborare).